

Actuele visie van een bankier op PPS projecten

S. De Loecker
Financial Engineer Public Finance

Brasschaat, 17 februari 2009

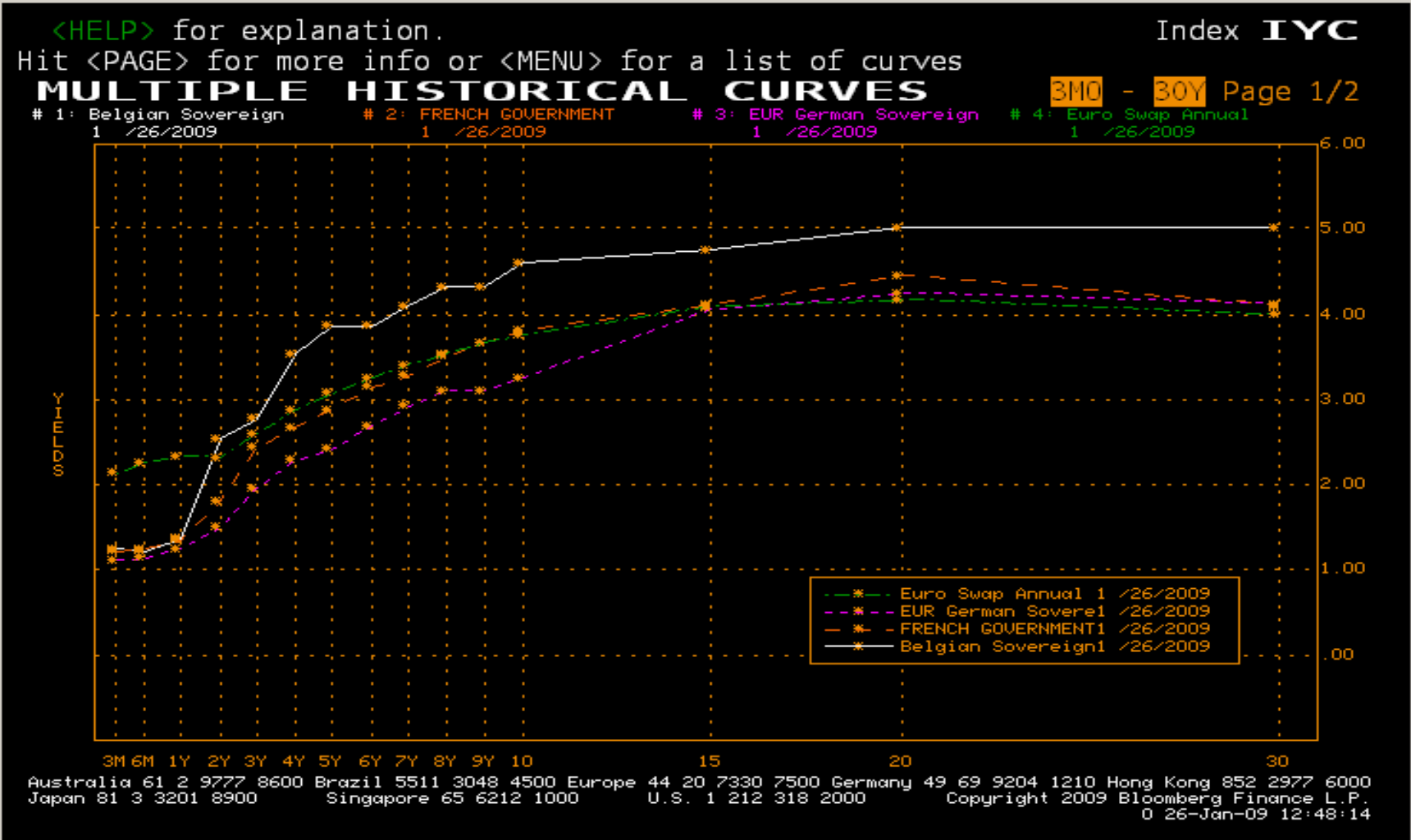
Huidige context

Visie Dexia

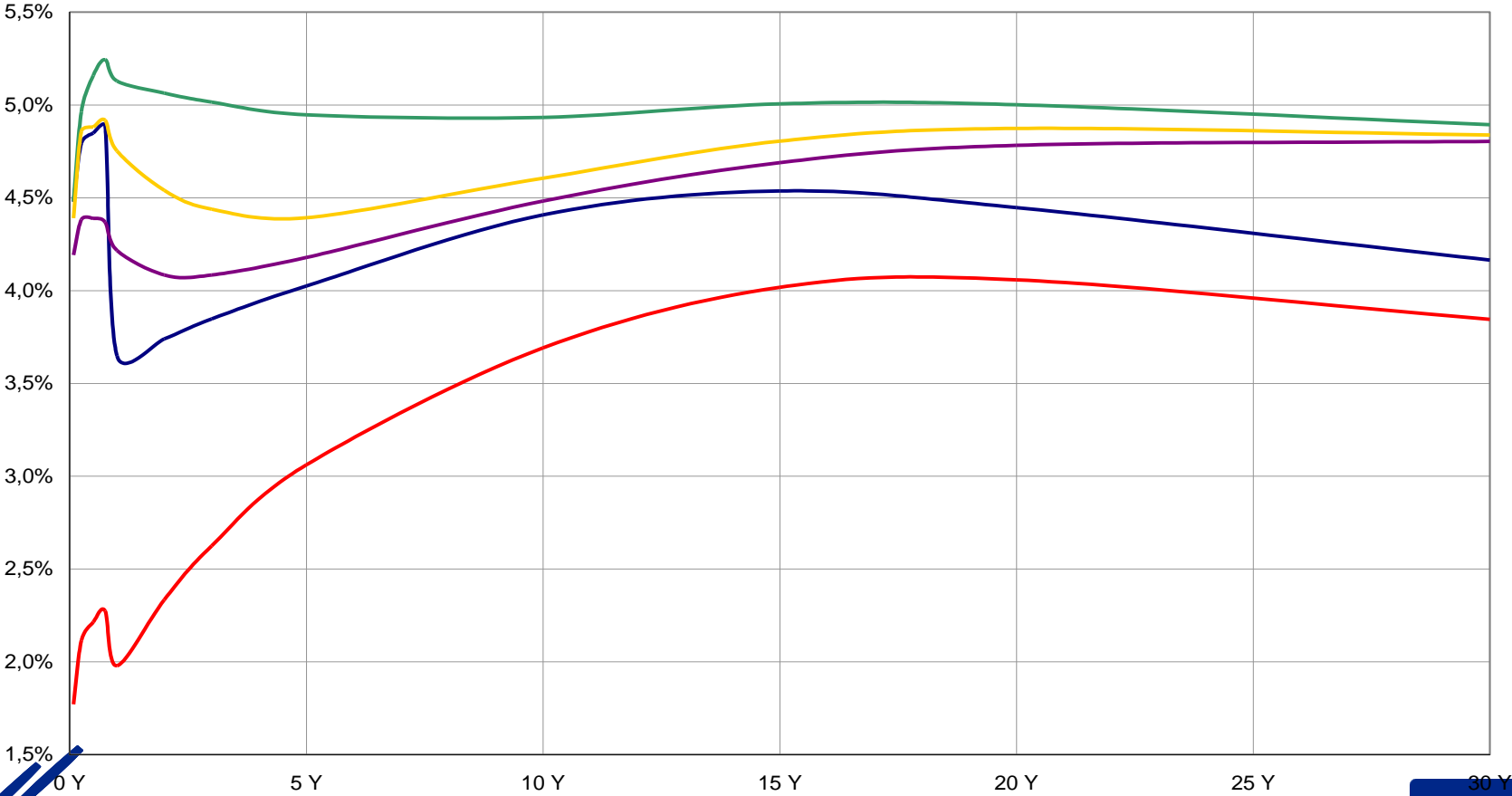
Bijlagen: Rol Dexia en PPS formules

Bond spread België, Fr en Duitsland t.o.v. Euro swap-curve

Rentecurve vandaag

Evolution interest rate curves (30/360)

Financiële crisis en impact op financiering PPS projecten

"De financiële crisis heeft verstrekende gevolgen voor grote financieringsbehoeften in het algemeen, en financiering van grootst opgezette PPS projecten in het bijzonder"

(cfr De Tijd 23/1/2009)

Financiële crisis en impact op financiering PPS projecten

1. Financiers (banken en institutionele beleggers) zijn kritischer t.a.v. risico:

- Projectfinanciering ligt moeilijker op de financiële markten
- Hoe dichter risico transactie = publiek risico, hoe aanvaardbaarder voor financiers en investeerders
- Financiers wensen duidelijk zicht op risico's en kosten , pooling van meerder projecten vertroebelt dit zicht
- Vandaag bestaat er een allergie van financiers t.a.v. complexe juridische structuren (geen hybride structuren)

Financiële crisis en impact op financiering PPS projecten

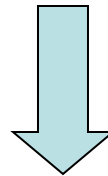
2. Door schaarste van middelen hebben banken voorkeur voor kleinere kredietaanvragen:

- Algemeen: restrictiever kredietbeleid (volumes, looptijden)
- Concurrentie op markt van kleinere projecten is intenser:
 - Gegeven beperkte budgetten verkiezen banken eerder 10 kleine cliënten tevreden te stellen dan 1 grote
 - => Cross-selling & sides-business
- Grotere PPS projecten: moeilijker om nodige fondsen te vinden (bv PPS scholenbouw, BAM)

Zijn PPS projecten dan volledig uit den boze?

Volgens ons is het antwoord **NEEN**:

Algemene negatieve budgettaire impact vanuit de financiële crisis
en overheidsinterventies in financiële instellingen

Nood aan ESR-neutrale oplossingen meer dan actueel

Pro memorie:

Eurostat-debugettering PPS (beslissing n° 18/2004 - 11/02/2004)

Voor zover private partner:

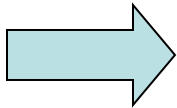
- Bouwrisico draagt*
- en gecombineerd met beschikbaarheidsrisico of vraagrisico (commercialisatierisico)*

De financiële crisis verplicht overheden creatief te zijn

De vaststellingen pleiten o.i. voor volgende PPS-constructies :

“Lokale PPS-aanpak”:

- Beperkte omvang
- Met duidelijke afbakening van risico's en optimale toewijzing
- Met een doorzichtige juridische structuur, belang van zuivere structuren
- En met behoud van cross-selling-opportunities

Meest voor de handliggende oplossing: **contractuele lokale PPS-formule**

Privé-partner(s) nemen het bouw-en desnoods beschikbaarheidsrisico op zich (Design-Build-Finance-Maintenance of DBFM)

Recente vb-en: GB Brecht (kleuterschool), Antwerpen (brandweerkazerne)

De financiële crisis verplicht overheden creatief te zijn

Struikelblokken en aandachtspunten:

- Gebrek aan ervaring
- “set up” costs (legal)

Oplossing:

- ✓ Uitsluiting van de verplichting tot oprichting van een SPV
- ✓ Opstellen van een type-bestek die aanvaardbaar is voor alle partijen en die aanleiding geeft tot een ESR-neutrale operatie
- ✓ Tijdig financier betrekken (bancable)

PPS : contractueel >< institutioneel (30 april 2004)

➤ **Contractuele PPS :**

Uitsluitend gebaseerd op contractuele banden tussen de spelers.
De term omvat uiteenlopende constructies waarbij meerdere taken aan de private partij worden toevertrouwd.

➤ **Institutionele PPS :**

Houdt de oprichting van een gemeenschappelijke rechtspersoon in waarin de publieke en private partners het risico delen.

Rol Dexia en PPS formules

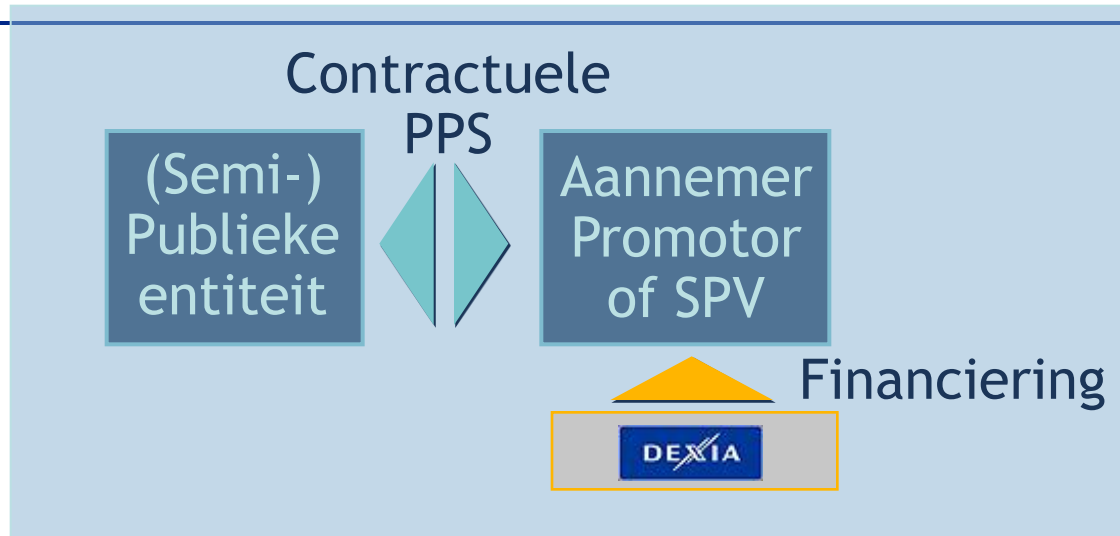
Bankier

financier

partner

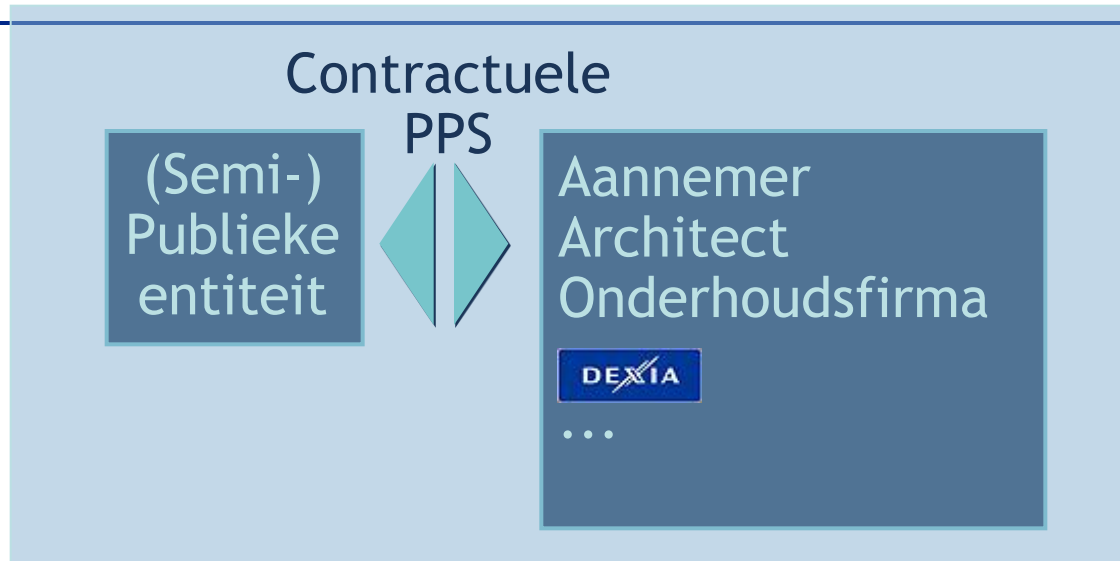
promotor

aandeelhouder

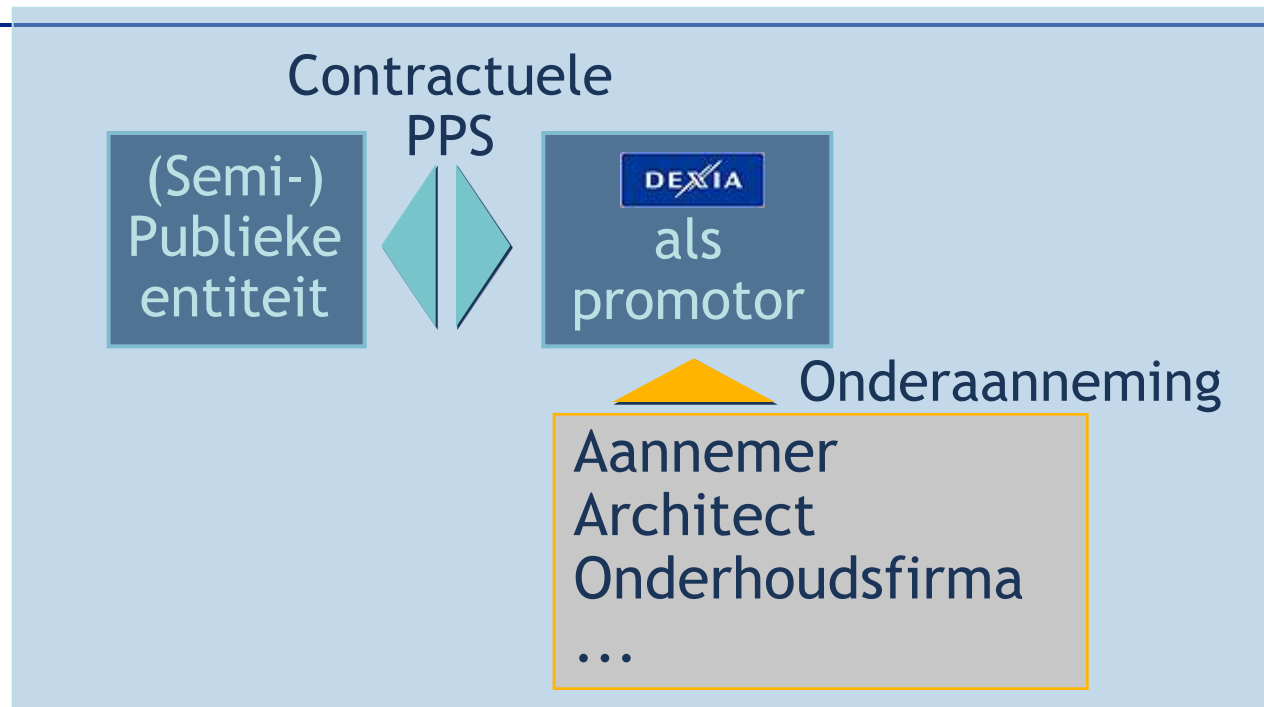
Aandachtspunten :

-
- Gevaar op “ not bancable”
 - Tussenkost in 2de orde
 - cliëntenrelatie publieke entiteit ◀▶ aannemer/promotor

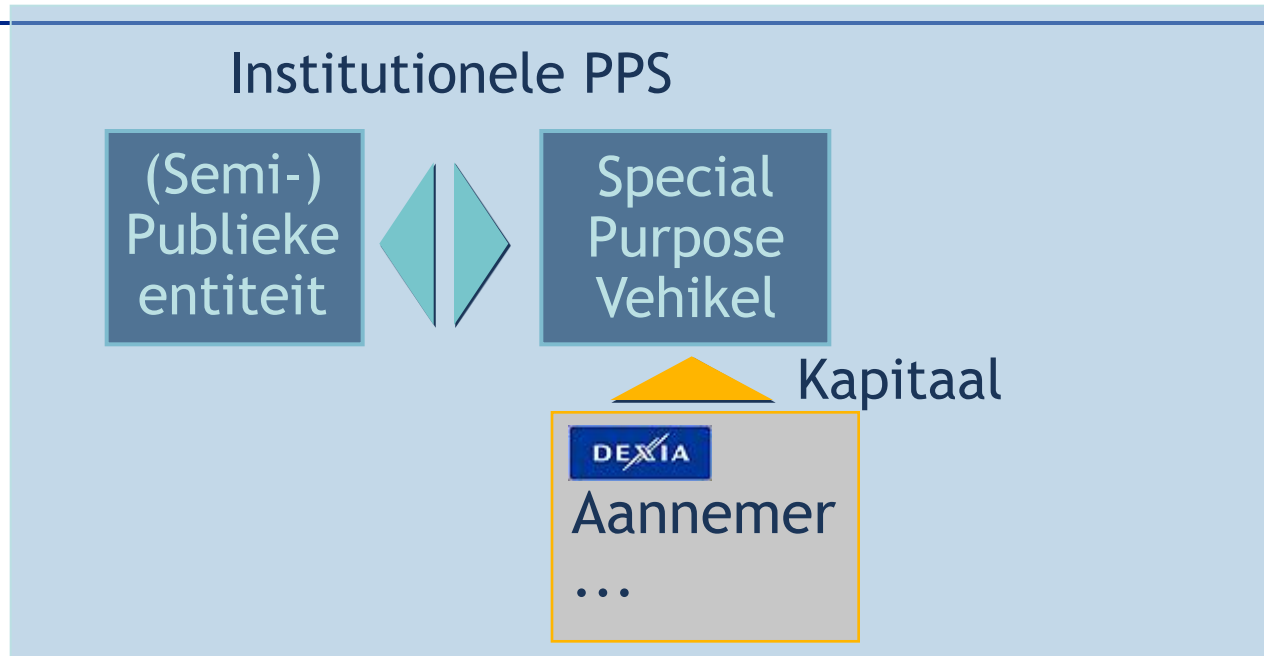
Aandachtspunten :

- Eenieders aansprakelijkheid
- Solvabiliteit andere partijen
- Geen : one-to-one
Wel : one-to-many relatie

Aandachtspunten :

- risico's/opportunities opdracht
- competenties "onderaannemers"
- spiegelcontracten

Aandachtspunten :

- Geprojecteerde “ return on equity “
- impact Basel II
- Gevaar belangenvermenging

PPS :
mogelijkheden
op lokaal vlak
financiële
benadering

- optimale toewijzing risico's
- spiegelcontracten

Identificatie en toewijzing

Opportuniteit			Publiek
Ontwerp	(Design)	Architect	
Bouw	(Build)	Aannemer	
Financiering	(Finance)	Bank	
Onderhoud	(Maintain)	Eigenaar	
Exploitatie	(Operate)	Eigenaar	
Vraag	(Market)	Eigenaar	Publiek
Wetgeving			Publiek
Overmacht			Publiek
Solvabiliteit privé partners			Publiek
Inflatie / prijs / rentevoeten		Bank	